

(1657)

Nro.

208.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW
W LWOWIE.

Dnia 9go Grudnia 1794.

Gazety CCL.

NIEMCY.

Od wyższego Renu dnia 5. Listopada.

Podług podanego przez Ministra Pruskiego Barona de *Hochstetter* do Dyrektoryum wyższego Renu *Promemoria* 20,000. woyska Pruskiego pod kommandą Jenerala Xięcia dziedzicznego de *Hobenlobe* z *Frankfurtu nad Menem* w przeciagu 37. dni

C 10

(1658)

dni maszerować ma do *Targamy*, (miasto w Misznie Pruskiej) na granicy *Polskiej*, a tylko kontyngent *Rzelzy* ma zostać przy *Menie*. *Francuzi* wszędzie po nad *Rez*, a naybardziej koło *Kolonii* i *Bonni* fypią baterye. Od dni 14. iuz posyłaią prawie codziennie trębacza z Depeszami do Jenerała *Clerfaye*, adrels dają podług formy dawney, a *Son Excellence &c.* Garnizon w *Kolonii* składa się z 8,000 Obywatele w *Stavelot* (w *Niderlandzie*) iednego z swoich za bunt wzruszony roku przeszłego obieszonemu wykopali sposobem tryumfu nakłztali *Pantheonu* honorami pogrzebali. Tam werbuia *Francuzi* rekrutów i do *Vendee* posyłaią.

Dnia 3. t. m. opanowali *Francuzi* wyspę na *Renie* przeciw *Pfaffendorf* leżącą, Słyszano tam krzyk, nie wiedzieli czy to radość, czyli też smutek oznaczalo.

Francuzi w *Koblenz* twierdzą; iż wkrótce, *Moguncyę* mieć muszą, aczby wzięcie tey fortecy naywięcey kosztowało. Dla tego woysko z *Coblenz* pod Jenerałem *Moreau* kommanderowane iest do *Moguncyi*.

Z M

(1659)

Z Moguncyi dnia 9. Listopada.

Dziś niedaleko nas był mocny atak. Francuzi za pomocą mgły wdarli się z 9. batalionami i 6. szwadronami aż do *Zablbach* zamiarem napadnienia na szançe z owej strony wyfypane, lecz byli od Cesarfkich z stratą odpędzeni, Cesarfscy stracili przy tey okoliczności około 60. ludzi.

Francuzi w *Kolonii* kazali zdiąć z wieży *Katedralney* od kilku wieków stojącego ptaka, a na iego mieysce zafadzić drzewo wolności. Piekarze muszą chleb wfzystek oddawać *Kommissarzom*, a za to brać affygnaty, ci zaś przedają mieszkańcom za gotowe pieniądze. Dwie ze trzech części towarów muszą kupcy za affygnaty tymże *Kommissarzom* oddawać. Wfzyfikiemu zakonnemu i świeckiemu *Duchowieństwu* pod karą śmierci nakazano oddawać wfzelkie precyoza do skarbu *Rzeczypospolitey Francuzkiej*.

Główna kwatera Jenerała *Melas* iest w *Ems*. O *armistitium* nic nie ma pewnego, owszem od wpadnienia na wy-
spe

(1660)

spę na *Renie* wszyscy się z naszej strony na ostrożności mają.

W czoray w zamku naszym wszczął się był ogień ale ten ugaszony został.

W *Kolonii* wszystkie towary cudzoziemskie wyjąwszy *Szwajcarów* podpa, daią pod konfiskatę, majątki emigrantów biorą na skarb Rzeczypospolitey *Francuzkiej*. Rekwizycya rościąga się do wszystkich rzeczy należących do życia (wyjąwszy kawę i tabakę) metallów meblów &c.

Z *Wesel* dnia 12. *Listopada*.

Dnia 6. t. m. przymaszerował Jenerał Francuzki *Van Damme* do miasta *Emmerich* leżącego z tej strony *Renu*, i wezwał Magistrat, aby mu okręty na *Renie* się znajdujące oddał, z tą pogroźką, iż ieśliby się wzbraniał, natychmiast miasto bombardować każe. C. K. komendant *Graf Spork* tam konsystuiący odmówił mu iak należało to żądanie, i ledwie co Francuzki oficyer na drugą stronę *Renu* z odpowiedzią powrócił, natychmiast się zaczęło bombardowanie, które nieprzerwanie trwało przez 2 godziny.

dzin, i w 5. miejscach wzniciło pożar, który wiele domów i *Angielski* magazyn siano obrócił w perzynę, a wszystkie prawie domy niezmiernie nadweryżył.

Dnia 9. ledwie co kobiety i dzieci, które się ucieczką salwowały były, powróciły nazad do miasta, zaczął znowu nieprzyjaciel bombardowanie, które wiele popsuło domów, lecz nie wzniciło pożaru. Mieszkańcy po większej części z miasta uciekli. a na ich miejsce dnia 10. wojsko *Austryackie z Wesel i Rees* przybyło.

Nasze miasto (*Wesel w Pruskiej Klimii*) podobnież dnia 9. odwiedzieli Francuzi. Dowiedzieli się oni: że w okolicy od *Büderich* nasi około szanów i opanowania wyspy na Renie, tudzież około robienia mostu na łodziach się krzątaią. Przyszło więc około 20,000. piechoty, a 7,000. kawaleryi z znaczną liczbą artylleryi dla udaremnienia tego przedsięwzięcia. Zamiar ten tem łatwiej udać się nieprzyjacielowi musiał, ponieważ 1. batalion tylko C. Królewskiego wojska i 1. dywizya kawaleryi się znajdowała z drugiej strony *Renu*, i chciało nawet to korpus nazad powrócić i

zaniechać przeyscia przez Ren, gdy już *Nimwegen* było w ręku nieprzyacielskich, a zatem przedsięwziętey operacyi zamiar był upadł.

Pospiech z ktòrým nieprzyaciel się zbliżył, i iego natarczywy atak sprawił: że nie można było zaraz wszystkiego woyska przeciagnąć na drugą stronę na jednym tylko pływającym moście, potrzeba tedy było wziąć się do potyczki, która była jedną z nayzaiadliwszych. Trzy razy nieprzyaciel atakował szańce, które most zastaniały, i zawsze był walecznie odparty, aż na koniec potrzeba było uledez przemocy. Z naywiększém tylko niebezpieczeństwem pod obroną dział fortocy można było przy nayrzęstszyim nieprzyacielskim kartaczowym, i z ręczney strzelby dawanym ogniu przeprowadzić resztę woyska na moście pływającym na prawą stronę *Remu*. Nieprzyaciel obrócił potém ogień na przeciw statkom stwającym w porcie i mostowi, a tak i. statek zupełnie spalił, wiele popsuł, a most na łodziach zatopił. Przy nadchodzącey nocy przestał nieprzyaciel dawać ognia, reszta okrętów z oczu nieprzyacielskich była zabrana, i tak skończył się dzień ten straszny dla nas.

(1663)

Ile można było z wież obaczyć, strata nieprzyjacielska była znaczna, stoi on teraz oszańcowany na przeciw naszej fortecy, bateria nasza jedna ucierpiała i tam kapitan Pruski *Relffman* zakończył życie. Domy około *Renu* prawie wszystkie są nadwergężone, ale żaden spalony nie jest. W samém mieście także od granatów i kul ogniowych nie mała była przyniesiona szkoda: C. K. korpus miało zabitych 12. i 1. officyera, ranionych 59., wziętych w niewolę 1. oberofficyera, 36. gemeynów, i 11. koni.

Od Dunaiu pod 11. Listopada.

Twierdzą za rzecz pewną, że sprzyśnięncy w *Wiedniu* w areszcie się znajdujący mieli przedsięwzięcie 3. mosty na *Dunaiu* znajdujące się przy *Wiedniu* zapalić, a przy tey okoliczności Cesarza Jmci, który się przy pożarach zwykł znajdować, uwieść, i do podpisania nowej Konstytucyi przymusić!

Baro de Tbugut i *Graf de Cobenzel* rzeczywiście mieli z *Wiednia* do *Szwajcaryi* odiechać.

Z Ehbren-

(1664)

Z Ebrenbreitstein dnia 14. Listopada.

Francuzi z *Coblencz* wołają często na tę stronę, że wkrótce *Moguncyę* opadną, a potem przeszedłszy przez *Ren* otoczą naszą fortecę. Pokazują także trój-kolorową chorągiew na murach zafundzoną miastu tego, które było przedtem ucieczką emigrantów, i miało przyślowie: że *honor jest w Coblencz*: na to wszystko nasi im nie dają odpowiedzi. Przeszłego tygodnia przybył do *Coblencz* Reprezentant ludu człowiek bardzo świątliwy. Na zaiutrz wezwał do siebie wszystkich urzędników dykasteryalnych, i czytał im 10. arkuszową instrukcyę.

Z Frankfurtu dnia 12. Listopada.

Dnia 12. t. m. tak mocna była koło *Moguncyi* kanonada, jaką ledwie w czasie pierwszego oblężenia słyhać było. Dwie kule znowu przeszły Kościół *S. Piotra*.